

МАКСИМАЛЬНИЙ УРОЖАЙ РАННЬОЇ КАРТОПЛІ

Олексій Олабин, спеціаліст по культурі ТОВ «Солана Україна»

Для отримання максимального врожаю ранньої картоплі необхідне якісне і відповідальне виконання всіх технологічних операцій, спрямованих на прискорення росту, розвитку рослин і скорочення вегетаційного періоду в полі. Щоб отримати ранній урожай, слід звернути увагу на декілька важливих моментів, які ми спробуємо висвітлити в цій статті, а саме: сорти, пророщування, садіння, догляд за посівами, збирання.

СОРТИ

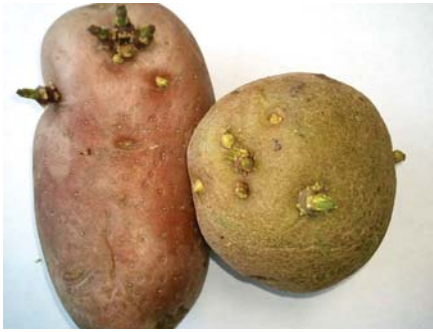
Основною умовою отримання раннього врожаю є використання сортів картоплі, які здатні сформувати врожай у короткий термін. На сьогодні в Україні є кілька сортів, які спроможні сформувати товарний врожай на 55-60-й день після садіння. За умови пророщування бульб перед садінням цей період можна скоротити до 40 днів. Найбільш ранніми сортами, які демонструють відмінні результати в усіх регіонах України, є Велокс та Мінерва (період до початку збирання врожаю – 40-45 днів після сходів). Ці сорти мають бульби білого кольору і світло-кремовий м'якуш. Відмінний смак зберігається з травня по січень. Також чудовий результат отримують при вирощуванні білошкірого сорту Міранда, червоношкірих – Ароза та Розара. Серед нових, перспективних особливо слід виділити сорт голландської селекції Лаперла. Цей сорт має бульби білого забарвлення

з світло-кремовим м'якушем. На відміну від більшості надраних сортів Лаперла зав'язує більше 15 бульб, які повністю доростають до товарного розміру. За сприятливих умов максимальний урожай наприкінці вегетації становить 600-650 ц/га.

ПРОРОЩУВАННЯ

Початком підготовки посадкового матеріалу має стати якісне пророщування бульб перед садінням. Процес пророщування картоплі слід розпочати за 30-40 днів перед садінням бульб у полі. Посадковий матеріал виймають із сховища і перед закладанням у теплиці на пророщування проводять його інспекційне сортування, під час якого обов'язково видаляють зіпсовані бульби. Якщо є новоутворені пагони довжиною більше 10 мм або апікальні ростки, їх обов'язково видаляють. Під час сортування слід провести протруювання посадкового матеріалу фунгіцидом Ровраль

Аква Фло, 0,35 л/т. Протруєний посадковий матеріал закладають у теплицю на пророщування. Його складають шаром у дві картоплини у ящики, які розставляють на піддони в стопки по 10 шт. На одному піддоні розміщують три ряди ящиків з відстанню між ними по 15 см. Слід звернути увагу на ящики, які використовуються для пророщування. Вони повинні мати ніжки висотою 10-15 см для того, щоб між ними був простір для потрапляння світла. В подальшому ящики слід переміщувати з місця на місце з метою рівномірного освітлення молодих проростків, а також провести одноразове пересипання картоплі з ящика в ящик. Цей процес треба проводити максимально обережно. Основне завдання пророщування – отримання товстих, коротких (5-6 мм) проростків зеленого кольору, які не будуть травмуватися чи відламуватися під час садіння. Цього досягають завдяки дотриманню температурного та світлового режимів. Після заповнення теплиці посадковим матеріалом необхідно підняти температуру в ній до 15-20°C на 4-5 днів та накрити ящики агроволокном. В цей час проходить інтенсивне проростання вічок. Коли проростки досягнуть величини 1-2 мм, температуру в теплиці слід знизити до 10-12°C. Це необхідно для того, щоб молоді пагони не видовжувалися, а залишалися невеликими і почали збільшуватися в діаметрі. Якщо температура опускається нижче 8°C, слід проводити обігрівання теплиць.

Пророщена картопля

Один із варіантів пророщування картоплі в мішках

Укривання посадок ранньої картоплі

САДІННЯ

Садіння пророщеної картоплі слід проводити дуже обережно, з мінімальним травмуванням проростків. Для цього краще використати спеціальну розсададильну машину. Перед садінням картоплі нарізають рядки звичайною саджалкою з одночасним протруюванням ґрунту протруйником Престиж (3 л/га) і внесенням необхідної дози комплексних мінеральних добрив. Картоплю в ящиках з теплиць переміщують у поле, намагаючись при цьому не пошкоджувати проростки. Після цього можна зразу ж розпочинати садіння картоплі в рядки. Густина стеблостою повинна складати 175-185 тис. стебел на гектар. Якщо фракція картоплі 35-55 мм і міжряддя 75 см, то густина садіння повинна становити 47,6 тис./га (28 см між картоплинами в рядку). Для отримання ранньої продукції можна використувати також посадковий матеріал розміром 28-35 мм. Густина садіння такої фракції становить 60,6 тис./га, 22 см між бульбами у рядку. Система живлення картоплі з розрахунку на врожай 250 ц/га повинна бути такою: $N_{125} : P_{63} : K_{250} : Mg_{40}$. Це означає: з осені – калімагнезія, 300 кг/га (K_{84}, Mg_{48}), перед садінням – KCl , 100 кг/га (K_{51}), саджалкою при нарізанні рядків – Яра Міла ($N_{11} : P_{11} : K_{21}$), 550 кг/га (N_{60}, P_{60}, K_{115}), перед формуванням гребенів – аміачна селітра, 170 кг/га ($N_{61,5}$), по вегетації – позакоренево підживлення карбамідом, 15 кг ($N_{7,5}$). Після садіння проводимо нарізання гребенів. Гребінь формуємо стандартний, 27 см висотою та 90-94 см у обхваті. Оскільки майже всі ранні сорти чутливі до дії ґрунтових гербіцидів, до можливості використання того чи іншого препарату слід підходити дуже

обережно, обов'язково звертати увагу на стійкість сортів картоплі до різних типів діючих речовин. Накриваємо посіви агроволокном. Це робиться таким чином: при використанні агроволокна шириною 10 м проводиться садіння 11 рядків, а 12-й не засаджується (три проходи саджалки без одного рядка становитимуть близько 8,25 м). Останній, незасаджений, ряд використовується для натягування покриття. Також слід зауважити, що під час маркування поля саджалкою тукопроводи слід перекидати при проході кожного 12-го рядка, щоб не втрачати даремно добриво.

ДОГЛЯД ЗА ПОСІВАМИ

Догляд за посівами включає в себе контроль за бур'янами, полив і захист від хвороб. Оскільки під агроволокном бур'яни будуть швидко проростати, необхідно вибрати час оптимального зняття покриття. Якщо буде сухо і спекотно, то перед цим слід провести вологозарядковий полив нормою 20 мм/га. Прибирати агроволокно краще за висоти рослин 15-20 см у прохолодний, хмарний або вечірній час, аби зменшити стрес рослин від зміни умов розвитку. Зразу ж після зняття агроволокна слід провести обробку фунгіцидом Акробат, 2 кг/га, + конфідор, 0,2 л/га, для посилення захисту рослин від хвороб та шкідників з одночасним підживленням фосфорним Фолікером 12:46:8, 5 кг/га. Через 3-4 дні, коли рослини адаптуються до нових умов росту, проводимо першу обробку Тітусом, 25 г/га, для знищення підостаючих бур'янів; ще через 3-4 дні – другу фунгіцидну обробку контактним мідним препаратом Косайд 2000, 2 кг/га; і ще через 10 днів – третю обробку системним препаратом

Ридоміл Голд, 2,5 кг/га, і вносимо карбамід, 15 кг/га. За потреби між фунгіцидними обробками проводимо поливи нормою 20-25 мм/га. Четверту обробку проводимо Інфініто, 1,6 л/га, з одночасним підживленням рослин листовими добривами (Фолікер 12:0:38 + В, Mg, Cu, 5 кг/га) для стимуляції відтоку пластичних речовин із стебла в бульбу та покращення формування шкірки. Для профілактики загнивання картоплі перед збиранням необхідно провести обробку мідьвмісним препаратом Косайд 2000, 2 кг/га. Вся система захисту картоплі повинна бути спрямована на те, щоб завдати мінімального токсичного впливу на культурну рослину, тому що в іншому випадку це призведе до затримки формування врожаю і, можливо, його зниження.

ЗБИРАННЯ ВРОЖАЮ

Збирання врожаю ранньої картоплі повинне проводитися дуже ошадливо, щоб запобігти механічним травмуванням бульб. Найкраще проводити збирання за допомогою причіпного підкопувача з подальшим ручним підбиранням бульб у мішки чи ящики. Рання картопля не має сформованої шкірки, тому час між збиранням і реалізацією кінцевою покупцю повинен бути мінімальним. Збирання слід проводити в ранкові часи до настання високх температур та прямого сонця. Крім того, слід уникати конденсату чи вологи на бульбах, що призводить до розвитку бактеріальних загнивань. Після збирання картоплю слід охолодити з активним вентиляванням. Якщо планується перевезення ранньої продукції на значні відстані, слід використовувати рефрижератори з регульованим мікрокліматом. ☀